

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-1-27 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : **10-40/691-229**
Karar Tarihi : 03.06.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA,
Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : İsmail Atalay YOLCU, Tuğçe KOYUNCU

C. ŞİKAYET EDEN : Durmuş Ali ÇIKLA
Fener Konakları No:12 Antalya

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILAN : Total Oil Türkiye A.Ş.
Onur Ofis Park İş Merkezi, İnkılap Mah. Üntel Sok. No:10 B1 Blok
34768 Ümraniye/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Total Oil Türkiye A.Ş. lehine tesis edilen intifa hakkının ve buna dayanarak gerçekleştirilen eylemlerin 4054 sayılı Kanun'a aykırılığının tespiti ve gerekli tedbirlerin alınması talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına en son 13.05.2010 tarih ve 3874 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 13.04.2010 tarih ve 2010-1-27/İİ-10-İAY sayılı İlk İnceleme Raporu, 22.04.2010 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bunun üzerine düzenlenen 21.05.2010 tarih ve 2010-1-27/ÖA-10-139.İAY sayılı Önaraştırma Raporu 26.05.2010 tarih ve REK.0.05.00.00-110/171 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-40 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikâyet başvurusunda özetle;

- Mülkiyeti başvuru sahibi Durmuş Ali Çıkla ve Cenk Çıkla'ya (1/2 hisse oranında) ait olan başvuruya konu taşınmaz üzerinde akaryakıt istasyonu işletmeciliği yapılmak amacıyla Total Oil Türkiye A.Ş. (Total) lehine intifa hakkı tesis edildiği,
- Söz konusu taşınmaz üzerinde bir süre Total bayisi olarak faaliyet gösterildikten sonra kiracı Şeneller Ltd. Şti. tarafından istasyonun işletildiği, daha sonra kiracılık ilişkisinin sona erdiği ve istasyonun başvuru sahibine teslim edildiği,
- Bunu takiben Total'in teminat amacıyla tesis edilen intifa hakkını öne sürerek başvuru sahibini sözleşme yapmaya zorladığı,
- Başvuru sahibinin intifa hakkının tesisindeki hukuki sakatlıklar, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanuna aykırı olduğu iddiası ile Asliye Hukuk Mahkemesinde intifanın fekki talebiyle dava açtığı, davanın halen derdest olduğu,
- Total'in diğer dağıtım şirketleri ile birlikte ve ayrıca tek başına olmak üzere 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında hâkim durumda olduğu ve intifa sözleşmesinden kaynaklanan uzun süreli haklarını yeni kurulan ve piyasaya girmek isteyen dağıtım şirketlerinin piyasaya girmesini engellemek için kullandığı

10-40/691-229

50 belirtilerek, Total'in rekabet hukukuna aykırı davranışlarının tespiti ile bunların sonlandırılması, 2 yıllık geçiş süresi içerisinde tapuda intifa sözleşmesinin 5 yıl olarak yenilenmemesi nedeniyle muafiyet şartlarının oluşmadığının ve bu hakkı kaybettiğinin tespiti ile intifa hakkının iptaline karar verilmesi, 4054 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri kapsamında ceza hükümlerinin uygulanması ve işlemlerin tedbiren durdurulması talep edilmiştir.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- 60
- Total ile Durmuş Ali Çıkla arasında imzalanmış olan 14.03.1997 tarihli Protokol, akaryakıt bayilik sözleşmesi ve bununla bağlantılı 07.03.1997 tarihli intifa sözleşmesinden oluşan rekabet yasağına dayalı dikey ilişkinin, 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ile tanınan grup muafiyeti kapsamında olduğu; bu nedenle, Total hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı,
 - İntifa hakkının tapudan terkinine karar verme yetkisinin Hukuk Mahkemelerinde olduğu,
 - İlgili pazarda tek başına hâkim durumda olan bir teşebbüsten söz edilemeyeceği, gerek Mahkeme gerekse Rekabet Kurulu kararlarıyla akaryakıt sektöründeki rekabet yasağına dayalı dikey anlaşmaların 5 yıla sınırlandırıldığı, konunun Kanun'un 6. maddesi ile herhangi bir ilişkisinin olmadığı,
 - 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi çerçevesinde geçici tedbir kararı alınmasını gerekli kılan bir durumun mevcut olmadığı,
- görüştü ifade edilmiştir.

70 I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Taraflar

Dosyadaki bilgilere göre; EPDK'dan alınan ve Dağıtıcı Lisansına sahip olan Total, petrol ürünlerinin depolaması ile toptan ve perakende satış konularında faaliyet göstermektedir. Şirketin mevcut durumda, Total markası altında faaliyet gösteren toplam istasyonlu bayi sayısı 509'dur. Diğer taraftan başvuru sahibi Durmuş Ali Çıkla ise, şikâyet konusu akaryakıt istasyonunun bulunduğu taşınmazın Cenk Çıkla ile birlikte maliki olup söz konusu istasyonda bayilik faaliyeti yürütmüştür.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

80 Taraflar arasındaki "Bayilik Sözleşmesi"nin kapsamı göz önüne alındığında, bildirim konu işlem çerçevesinde ilgili ürün pazarı, "oto lpg dışında kalan otomotiv yakıtları" "oto-LPG" ve "madeni yağ" pazarları olarak belirlenmiştir.

I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Gerek beyaz akaryakıt ürünleri, gerekse oto-LPG ve madeni yağ dağıtım faaliyetlerinin yurt çapında gerçekleştirilmesi ve ilgili hizmetler bakımından rekabet şartlarının farklılaşmasına neden olacak bir unsur bulunmaması nedeniyle coğrafi pazar, "Türkiye" olarak kabul edilmiştir.

I.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

I.3.1. Öneraştırma Kapsamında Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

90 Dosyadaki bilgilere göre konuyu inceleyen raportörlerce, iddia edilen hususlarla ilgili olarak başvuru sahibine anılan taşınmaz üzerinde akaryakıt istasyonu işletilebilmesi amacıyla Total ile imzalanmış olan ilk akaryakıt bayilik sözleşmesi ve bu sözleşmenin eki niteliğindeki protokoller, taşınmaza ilişkin tapu kaydı, intifa hakkı tesisine ilişkin

sözleşme ve/veya Tapu Sicil Müdürlüğünce düzenlenen resmi senet talep edilmiştir. Başvuru sahibi tarafından Total ile Şeneller Akaryakıt ve Gıda Ürünleri Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (Şeneller Ltd. Şti.) arasında imzalanmış olan işletme sözleşmeleri ve protokol ile intifa tesisine ilişkin resmi senet ve çeşitli ihtarnameler gönderilmiş, ancak Total ile malik Durmuş Ali Çıkla arasında imzalanan ilk akaryakıt bayilik sözleşmesi gönderilmemiştir.

100 Diğer taraftan, raportörlerce Total'e gönderilen bilgi isteme yazısı ile taşınmaz üzerinde akaryakıt istasyonu işletilebilmesi amacıyla Total ile Durmuş Ali Çıkla veya Cenk Çıkla arasında imzalanmış olan ilk akaryakıt bayilik sözleşmesi ile bu sözleşmenin eki niteliğindeki protokoller talep edilmiş ve istasyonun devredilmesinden sonra işletmeciliğinin hâlihazırda hangi gerçek veya tüzel kişi tarafından yerine getirildiğine ilişkin bilgi talep edilmiştir. Kurum kayıtlarına intikal eden cevap yazısında; Total ile Durmuş Ali Çıkla arasında akdedilmiş olan ve taraflar arasında bayilik ilişkisinin kurulması ile intifa hakkının tesisine esas teşkil eden 14.03.1997 tarihli Protokol gönderilmiş ancak akaryakıt bayilik sözleşmesinin şirket kayıtlarında bulunmadığı belirtilmiştir. Ayrıca, Durmuş Ali Çıkla'nın Total ile imzalamış olduğu tüm sözleşmelerin 110 Ümran Turizm A.Ş.'ye temlik edildiğine ilişkin 07.09.1998 tarihli bir "Temlikname" gönderilmiştir. Söz konusu cevap yazısında anılan taşınmaz üzerinde bulunan istasyonun işletmeciliğinin, aşağıda tarih ve sıra ile yer alan gerçek ve tüzel kişilere verildiği bildirilmiştir;

- 14.03.1997 tarihinde Durmuş Ali Çıkla,
- 07.09.1998 tarihinde Ümran İnşaat Turizm Özel Hastanecilik Özel Eğitim Hizmetleri Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi (Ümran Turizm A.Ş.),
- 01.01.2002 tarihinde Adnan Büyükozer
- 30.10.2003 tarihinde Şeneller Ltd. Şti.

120 İstasyonun son işletmecisi Şeneller Ltd. Şti. olmakla birlikte, söz konusu şirketin de 12.05.2009 tarihinde keşide ettiği ihtarname ile bayilik sözleşmesini feshederek taşınmazı tahliye ettiği, bu tarihten sonra Total'in söz konusu istasyonda herhangi bir şekilde faaliyetinin bulunmadığı belirtilmiştir. Buna ilave olarak, raportörlerce şirket yetkilileriyle yapılan telefon görüşmesinde, intifa hakkının tapudan terkin edilmediği ve mahkemede buna ilişkin davaların sürmekte olduğu belirtilmiştir.

I.3.2. 4054 Sayılı Kanun'un 4. Maddesinin İhlaline Yönelik Değerlendirme

Dosyada yer alan belgeler incelendiğinde, başvuruya konu taşınmaz üzerinde akaryakıt istasyonu işletmeciliği yapılmak amacıyla Total lehine 07.03.1997 tarihinden itibaren 20 yıl süreyle geçerli olmak üzere intifa hakkı tesis edildiği anlaşılmaktadır.

130 Akaryakıt bayilik sözleşmesinin bayi ve dağıtım firması kayıtlarında bulunmadığı bildirildiğinden, taraflar arasındaki 14.03.1997 tarihli Protokol de dikkate alındığında, Protokol tarihine yakın tarihlerde imzalandığı varsayılabilecek Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi ile birlikte intifa hakkından oluşan dikey ilişkinin başlangıç tarihi olarak 07.03.1997 tarihinin esas alınması gerekmektedir.

Akaryakıt Bayilik Anlaşmaları münhasır nitelikte düzenlenen anlaşmalar olup, taraflar arasındaki 14.03.1997 tarihli Protokolde de bayinin Total dışındaki şirket ve şahıslardan akaryakıt alıp satmasının tespiti halinde cezai şart öngörülmüştür. Bu çerçevede dağıtım firmasınınca bayiye rekabet etmeme yükümlülüğü getirildiği anlaşılmaktadır.

140 Danıştay'ın 13.05.2008 tarihli ve E.2006/1604, K.2008/4196 sayılı kararı ve bu karar üzerine Rekabet Kurulunun konuyla ilgili olarak daha önce almış olduğu kararlar ile sabit olduğu üzere; bayilik sözleşmeleri ile bu sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğü süresine etki eden intifa, tapuya şerh edilmiş kira veya benzer etkiye sahip sözleşmelerin tamamı tek bir dikey anlaşma olarak kabul edilmektedir. Bu dikey anlaşmalar ile bayiiye 5 yıldan uzun süreli rekabet yasağı getirilmesi, bayi üzerindeki rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin, 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen 5 yıllık üst sınırın fiili olarak aşılmasına neden olmakta ve söz konusu dikey ilişkiyi anılan Tebliğ ile tanınan grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarmaktadır.

150 Bu çerçevede, Total ile Durmuş Ali Çıkla arasında imzalanan 14.03.1997 tarihli Protokol, akaryakıt bayilik sözleşmesi ile bununla bağlantılı olarak 07.03.1997 tarihinde Total lehine tanınan intifa hakkı tesisine ilişkin resmi senet, bütün olarak Tebliğ'in 2. maddesi anlamında bir dikey anlaşmadır. Söz konusu dikey anlaşmanın özellikle intifa hakkının süresi dikkate alındığında, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen beş yıllık süreyi aşar nitelikte rekabet etmeme yükümlülüğü içerdiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

160 Öneraştırma kapsamında elde edilen bilgilerden, Durmuş Ali Çıkla'nın istasyon bakımından Total ile imzalamış olduğu tüm sözleşmeleri Ümran Turizm A.Ş.'ye devrettiği, daha sonra Total ile Şeneller Ltd. Şti. arasında imzalanan 01.12.2005 tarihli Akaryakıt İstasyonu İşletme Sözleşmesi uyarınca istasyonun Şeneller Ltd. Şti. tarafından işletildiği ve akaryakıt istasyonunun tekrar başvuru sahibi Durmuş Ali Çıkla'ya teslim edildiği anlaşılmaktadır.

170 2002/2 sayılı Tebliğ'in açıklanmasına ilişkin Kılavuz'un 36. paragrafında da belirtildiği üzere muafiyet kapsamındaki beş yıllık süre dolmadan; faaliyetlerin sona erdirilmesi, devralma vb. yollarla dikey anlaşmanın taraflarında değişiklik ortaya çıkması halinde muafiyetten yararlanılabilecek sürenin uzaması söz konusu değildir. Bu hükmün bir diğer anlamı da yukarıda sayılan yollarla bayi üzerine getirilen rekabet yasağının kalkmayacağı, dolayısıyla rekabet yasağına dayalı dikey ilişkinin sonlanmış sayılamayacağıdır. Bu çerçevede, başvuru dilekçesinde yer verilen bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda 1997 yılında düzenlenen 20 yıllık intifa hakkı tesisine ilişkin resmi senet ile bayilik sözleşmesinden oluşan dikey ilişkinin, istasyonun işletmeciliği bir dönem el değiştirmiş olsa da, kesintisiz olarak sürdüğü sonucu ortaya çıkmaktadır.

180 Öte yandan, Kurulun konuya ilişkin olarak daha önce almış olduğu kararlar uyarınca 18.09.2005 tarihinden önce yapılan ve bu tarih itibarıyla kalan süresi beş yılı aşan anlaşmaların 18.09.2010 tarihinde kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma olanağı bulunmaktadır. Bu çerçevede, taraflar arasındaki dikey ilişkinin 18.09.2005 tarihi itibarıyla kalan süresi beş yılı aştığından, 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanacağı değerlendirilmektedir. Bununla birlikte intifa hakkının terkinine karar verme konusunda hukuk mahkemeleri yetkili olup, bu husus Rekabet Kurumunun görev alanı içerisinde değildir.

1.3.3. 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi Kapsamında Değerlendirme

Başvuru dilekçesinde Total'in, BP, Shell, Opet, POAŞ gibi şirketlerle birlikte ve ayrıca tek başına hâkim durumda olduğu ve uzun süreli intifa sözleşmeleri aracılığıyla yeni kurulan dağıtım şirketlerinin piyasaya girmesini engelleyerek 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği iddia edilmektedir.

Total'in, başvuru dilekçesinde belirtilen yollarla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında hâkim durumunu kötüye kullanıp kullanmadığına ilişkin yapılacak değerlendirmede, öncelikle Total'in ilgili pazarda hâkim durumda olup olmadığının

190 tespit edilmesi, hâkim durumun varlığı halinde şikâyete konu eylemin bir kötüye kullanma eylemi olup olmadığının tespit edilmesi gerekmektedir. Hâkim durumun belirlenmesinde pazar payı bilgisinin öncelikli olarak dikkate alınması gereken bir unsur olduğu, çok yüksek oranlardaki pazar paylarının, önemli bir pazar gücüne işaret ettiği rekabet hukukunda genel kabul gören bir husustur. Bununla birlikte yalnızca pazar payına bakılarak sonuca ulaşılmaması ve diğer değişkenlerin de dikkate alınması gerektiğine ilişkin mahkeme kararları mevcuttur.

200 Dosyada yer alan EPDK verilerine göre, Total'in ilgili ürün pazarının önemli bir bölümünü teşkil eden benzin ve motorin toplamına göre pazar payı yaklaşık %6'dır. Söz konusu pazarda en yüksek pazar payına sahip şirket %26,24 oranındaki pazar payıyla POAŞ olup, POAŞ'ı sırasıyla %18,73 oranındaki pazar payıyla Shell & Turcas ve %16,50 oranındaki pazar payıyla Opet takip etmektedir. Diğer taraftan, ilgili pazarda küçük dağıtım şirketleriyle birlikte toplam 52 adet dağıtım şirketi faaliyet göstermekte olup böyle bir yapı içerisinde Total'in hakim durumda olduğundan söz etmek mümkün değildir. Rekabet Kurulunun, akaryakıt sektörünün geneline ilişkin tespit ve değerlendirmelerin yer aldığı 24.07.2008 tarih ve 08-47/653-250 ve 05.08.2009 tarih ve 09-34/796-199 sayılı kararları da ilgili ürün pazarında çok sayıda dağıtım şirketinin faaliyet göstermekte olduğu ve hâkim durumda olan herhangi bir teşebbüsten söz edilemeyeceği yönündedir.

210 Total'in, başvuru sahibinin maliki olduğu istasyon bakımından hâkim durumda olduğu da başvuruda yer verilen iddialar arasında yer almaktadır. Böyle bir iddianın kabulü ise her akaryakıt istasyonunun ayrı bir ilgili coğrafi pazar olarak kabul edilmesini gerektirir ki böyle bir ön kabul hukuki ve iktisadi bakımdan dayanaksız olup; ne sektöre yönelik tesis edilen geçmiş tarihli Kurul kararları ne de konuya ilişkin mevzuat uygulamaları, bu tür bir değerlendirmeye imkân tanımaktadır.

Pazarda Total ile birlikte bazı firmalarca birlikte hâkim durumun kötüye kullanıldığı yönündeki iddialara gelince;

220 1. Haziran 2008 tarihli Akaryakıt Sektör Raporunda dağıtım şirketlerinin sahip oldukları uzun süreli intifa sözleşmelerinin diğer dağıtıcıların pazara girmelerine engel olduğu; bu nedenle, rekabet yasağına dayalı dikey anlaşmaların, aynen diğer sektörlerde olduğu gibi akaryakıt sektöründe de "kaynağını özel hukuktan alan kira, intifa gibi sözleşmelere dayansa da" 5 yıl ile sınırlanması gerektiği belirtilmiştir.

2. Danıştay'ın, aynı yönde değerlendirmeler içeren Total-Akdağ kararının ardından bu sözleşmeleri 5 yıllık bir süreyle sınırlayan Kurul kararlarının amacı da söz konusu teşebbüslerin sahip oldukları pazar güçlerine bağlı olarak dikey anlaşmalar yoluyla diğer şirketlerin pazara girişlerini engellemelerinin önüne geçmektir.

3. Uzun süreli tapusal hak içeren sözleşmelerin bayilik sözleşmelerine etkisi nedeniyle pazarın bütününde oluşturabileceği rekabeti sınırlandırma etkisinin ise yukarıda açıklandığı üzere Danıştay kararının ardından Kurul tarafından söz konusu sözleşmelerin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında değerlendirilmesi sonucu bertaraf edileceği değerlendirilmektedir.

230 Bu nedenle 4054 sayılı Kanuna dayanılarak ve mevcut piyasa koşulları dikkate alınarak hazırlanan ve yürürlüğe giren dikey anlaşmalara ilişkin mevzuat kapsamında, bunun ötesinde bir müdahalede bulunulması gerekli görülmemekle birlikte, yukarıda açıklanan nedenlerle konunun Kanun'un 6. maddesi ile ilişkilendirilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

I.3.4. Muafiyetin Geri Alınması Kapsamında Değerlendirme

240 Başvuru sahibi tarafından belirtilen işlemle ilgili olarak muafiyetin geri alınmasına karar verilmesi talep edilmiştir. Bunun gerekçesi olarak da Total'in 2002/2 sayılı Tebliğ'de geçici madde ile öngörülen geçiş süreci içinde sözleşme süresini beş yıl kuralına göre tadil etmediği belirtilmiştir.

250 Rekabet Kurulunun 05.03.2009 tarih ve 09-09/187-57 sayılı kararında, *"Dikey anlaşmalarda yer alan rekabet yasağına ilişkin hükümlerin, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesiyle uyumlu hale getirilmesine ilişkin geçiş sürecinin 18.9.2005 tarihinde sona erdiği; bu çerçevede 18.9.2005 tarihinden önce yapılmış olan ve süresi beş yılı aşan sözleşmelerin, Rekabet Kurulu tarafından uygulanan "azami hadde indirme" ilkesi gereğince 18.9.2010 tarihine kadar Tebliğ'de yer alan muafiyetten yararlanabileceği ve bu tarihten sonra muafiyet koşullarının ortadan kalkacağı"* sonucuna varılmıştır.

250 Dolayısıyla geçiş süresi içinde uyumlaştırma yapılmamış olmasının, muafiyetin geri alınmasını gerektiren bir husus olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Zira konuyla ilgili olarak daha önce alınmış Kurul kararlarında, geçiş süreci sonu itibarıyla gerekli değişiklikler yapılmamış olan tüm dikey anlaşmaların intifa senetleri de dahil olmak üzere 18.09.2010 tarihine kadar uygulama olanağının bulunduğu belirtilmiştir.

Öte yandan, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 6. maddesine göre muafiyetin geri alınabilmesi için bu Tebliğ ile muafiyet tanınmış olan bir anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde düzenlenen koşullarla bağdaşmaz etkilere sahip olduğunun tespit edilmesi gerekmektedir. Petrol piyasası faaliyetlerine ilişkin yasal düzenlemeler, Kurum tarafından yürütülen incelemeler ve bunun sonucunda düzenlenen Akaryakıt Sektör Raporu, Danıştay kararları ve Rekabet Kurulunun sektöre yönelik olarak almış olduğu kararlar kapsamında, başvuru sahibi tarafından iddia edilen hususların muafiyetin geri alınmasını gerektirecek hususlar olmadığı kanaatine varılmıştır.

Diğer taraftan, başvuru sahibi tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 14.5.2010 tarih ve 3891 sayı ile intikal eden ek dilekçe ile başvuru dilekçesinde yer verilen hususlar tekrarlanarak, ilgili bayilik sözleşmesinin 5 yıl süreyle akdedilmemiş olması sebebiyle baştan itibaren geçersiz olduğuna ve intifa sözleşmesine ilişkin kaydın tapudan terkin edilmemesi sebebi ile Total hakkında soruşturma açılmasına, intifa hakkının 18.09.2010 tarihi beklenmeksizin geçersizliğine ve gerekli tedbirlerin alınmasına karar verilmesi talep edilmiştir. Rekabet Kurulunun idari yaptırım uygulama yetkisi bulunmakla birlikte yukarıda açıklandığı üzere, söz konusu dikey anlaşmanın halen grup muafiyeti kapsamında olması nedeniyle, Total hakkında soruşturma açılmasına yer olmadığı gibi muafiyet süresinin sonunda da sözleşmenin geçerli olup olmadığına karar verecek olan makam adli mahkemelerdir. Öte yandan, söz konusu sözleşme 18.09.2010 tarihine kadar muafiyet kapsamında olduğundan, bu sözleşmeden doğabilecek nedenlerle 4054 sayılı Kanun kapsamında geçici tedbir kararı alınabilmesinin de mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre;

280 1- Total Oil Türkiye A.Ş. ile Durmuş Ali ÇIKLA arasında imzalanmış olan 14.03.1997 tarihli Protokol, akaryakıt bayilik sözleşmesi ve bununla bağlantılı 07.03.1997 tarihli intifa sözleşmesinden oluşan rekabet yasağına dayalı dikey ilişkinin, 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına; bu nedenle, Total Oil Türkiye A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine,

10-40/691-229

2- İntifa hakkının tapudan terkinine karar verme yetkisinin hukuk mahkemelerinde olduğu hususunda başvuru sahibinin bilgilendirilmesine,

3- İlgili pazarda tek başına hâkim durumda olan bir teşebbüsten söz edilemeyeceğine, gerek mahkeme gerekse Rekabet Kurulu kararlarıyla akaryakıt sektöründeki rekabet yasağına dayalı dikey anlaşmaların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında 5 yıla sınırlandırıldığına; konunun Kanun'un 6. maddesi ile herhangi bir ilişkisinin olmadığına,

4- 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi çerçevesinde geçici tedbir kararı alınması yönündeki talebinin reddine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

290